

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota Kamerbrief (extra) maatregelen tegen
antisemitisme

Datum
23 april 2024

Ons kenmerk
5400501

1. Aanleiding

In de brief van 28 maart jl. heeft het kabinet aangekondigd de Kamer, vooruitlopend op het debat over antisemitisme op 25 april a.s. en ter inwilliging van een verzoek van het lid Bikker (CU) tijdens het mondelinge vragenuur van 12 maart jl. en een Kamerbreed gesteund verzoek tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 27 maart jl., nader te informeren over de aanpak van antisemitisme en de extra maatregelen die het kabinet hierop heeft genomen en nog zal nemen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met deze brief, die dient om de Tweede Kamer te informeren over het bestaande beleid om antisemitisme tegen te gaan en de extra maatregelen die het kabinet heeft genomen en nog zal nemen om antisemitisme verder tegen te gaan.

U wordt geadviseerd deze brief te ondertekenen, samen met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

3. Kernpunten

Voor antisemitisme is geen plaats in onze samenleving. Dit kan niet vaak genoeg benadrukt worden. De aard en omvang van de antisemitische incidenten van de afgelopen tijd baren het kabinet grote zorgen. Het is onacceptabel dat Joodse Nederlanders worden uitgescholden en te maken krijgen met intimidatie, bedreiging of zelfs geweld, puur omdat ze Joods zijn. Antisemitisme is ontoelaatbaar en als samenleving moeten we ons daartegen uitspreken. We zijn het verplicht naar elkaar en aan individuen, onze Joodse gemeenschap en de samenleving als geheel.

In deze brief wordt een overzicht gegeven van de (extra) maatregelen tegen antisemitisme, die samen een integrale aanpak vormen. De brief is verdeeld in twee onderdelen:

1. Straffen, beschermen en bijstaan: in dit onderdeel wordt onder andere ingegaan op bewaken en beveiligen, het strafrechtelijk kader, de inzet van de politie en het Openbaar Ministerie en de ondersteuning van slachtoffers.

2. Bewustwording, preventie en herdenken: in dit onderdeel wordt onder andere ingegaan op de inzet in het onderwijs, de cultuur en media, het herdenken van, onderzoek naar en educatie over de Holocaust en de inzet op verbinding en dialoog.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

4.1 Politieke context

De afgelopen tijd is in de Tweede Kamer veel aandacht voor antisemitisme, mede naar aanleiding van recente gebeurtenissen en mediaberichtgeving. Dit heeft onder andere geleid tot zowel mondelinge als schriftelijke Kamervragen. Deze Kamervragen zijn onder andere gesteld naar aanleiding van de demonstraties bij de opening van het Nationaal Holocaustmuseum, incidenten gericht tegen de Joodse gemeenschap in het publieke domein, incidenten gericht tegen Joodse studenten, een incident in een theater en naar aanleiding van de Monitor Antisemitische Incidenten 2023 van het CIDI.

Datum
23 april 2024

Ons kenmerk
5400501

Tijdens de Regeling van werkzaamheden op 26 maart jl. heeft de Kamer ook verzocht om een brief van het kabinet met acties die in de komende twee weken worden ondernomen om antisemitisme te bestrijden. Dit verzoek heeft onder andere geleid tot de brief van de minister-president van 28 maart jl. waarin andermaal krachtig tot uitdrukking wordt gebracht dat in Nederland nergens plaats is voor antisemitisme. In deze brief wordt ook de voorliggende brief aangekondigd, waarin de Kamer nader geïnformeerd wordt over de aanpak van en maatregelen tegen antisemitisme.

Deze brief zal naar de Kamer worden verzonden voorafgaand aan het plenaire debat antisemitisme op 25 april a.s., dat op verzoek van de Kamer is ingepland. U bent voor dit debat uitgenodigd, samen met de minister van OCW.

Daarnaast staat op 16 april a.s. een Commissiedebat mensenrechten, discriminatie en racisme gepland, waarin ook Kamervragen over antisemitisme kunnen worden gesteld. Voor dit debat is de minister van BZK uitgenodigd, als coördinerend bewindspersoon op het onderwerp discriminatie.

4.2 Financiële overwegingen

In de Nationale Strategie Antisemitismebestrijding die in navolging op deze brief door het kabinet in 2024 wordt opgesteld, zal nader worden ingegaan op het vervolg van de maatregelen genoemd in deze brief, en zal ook in overleg met de NCAB worden ingegaan op de extra gelden die beschikbaar zijn gekomen voor de aanpak van antisemitisme bij de begrotingsbehandeling van het ministerie van Justitie en Veiligheid alsook de structurele financiering van de maatregelen om antisemitisme tegen te gaan conform de motie van het lid Van Dijk c.s.

4.3 Juridische overwegingen

Antisemitisme is in alle gevallen zeer onwenselijk en hierop moet vanuit de overheid en de samenleving worden opgetreden. Het begrip antisemitisme komt als zodanig niet voor in het Wetboek van Strafrecht. Antisemitische uitlatingen zijn in strafrechtelijke zin te duiden als discriminerende uitlatingen op grond van een van de bredere discriminatiegronden: in de rechtspraak worden dergelijke uitlatingen gerubriceerd onder "godsdienst" (bij discriminatie gericht tegen het Jodendom als godsdienst) of "ras" (bij discriminatie gericht tegen Joden als etnische groep).

Verder is een wetsvoorstel in de Kamer aanhangig waarin uitdrukkelijk in de strafwet wordt vastgelegd dat beledigende vormen van vergoelijking, ontkenning en verregaande bagatellisering van onder andere de Holocaust strafbaar zijn als specifieke vormen van groepsbelediging (artikel 137c van het Wetboek van Strafrecht).

De Joodse bevolking komt dezelfde strafrechtelijke bescherming toe als andere minderheidsgroepen die kunnen vallen onder de discriminatiegronden genoemd in het Wetboek van Strafrecht.

4.4 Krachtenveld

Deze brief gaat specifiek in op de aanpak van antisemitisme. Wel is het van belang te benadrukken dat voorop staat dat het kabinet tegen alle vormen van discriminatie en racisme is en dat vanuit het kabinet ook sterk wordt ingezet op het tegengaan van moslimdiscriminatie, anti-Zwartracisme, antiziganisme, validisme, discriminatie van lhbtq+-personen en andere vormen van discriminatie tegen minderheidsgroepen.

Bij de gehele aanpak van antisemitisme speelt de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB) als speciaal adviseur van het kabinet een cruciale rol in het contact met de Joodse gemeenschap, de rest van de maatschappij en het buitenland.

4.5 Strategie

In navolging op deze brief zal het kabinet in 2024 de kabinetsbrede Nationale Strategie Antisemitismebestrijding aan de Kamer aanbieden.

4.6 Uitvoering

De maatregelen zullen de komende tijd verder worden uitgewerkt, vormgegeven en uitgevoerd.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
23 april 2024

Ons kenmerk
5400501